

‘GAAT JAARLIJKSE GEHOORSCREENING BIJ JONGEREN HET VERSCHIL MAKEN?’

OP 8 DECEMBER WORDT IN DE TWEDE KAMER HET PREVENTIEDEBAT GEVOERD. DAT GAAT ÓÓK OVER PREVENTIE VAN GEHOORSCHADE. DE WHO HOUDT MAXIMAAL 100DB ALS RICHTLIJN AAN. DE MINISTER HEEFT DE GEZONDHEIDSRaad GEVRAAGD OM ADVIES OF DE HUIDIGE NEDERLANDSE LIMIET VAN 103DB VERLAAGD MOET WORDEN. VELEN MAKEN ZICH ZORGEN OVER GEHOORSCHADE; NU AL HEEFT ZO'N 13% VAN DE JONGEREN LAST VAN TINNITUS EN OPENBAART GEHOORVERLIES ZICH OP STEEDS JONGERE LEEFTIJD. HOE KAN WORDEN VOORKOMEN DAT NOG MEER JONGEREN (EN OUDEREN) GEHOORBESCHADIGINGEN OPLOPEN? DE VRIJBLIJVENDHEID VAN EEN CONVENANT INRUILEN VOOR EEN WETTELIJKE LIMIET OP VERSTERKT GELUID? MEER VOORLICHTING OVER DE RISICO'S? OF GAAT EEN PERIODIEKE GEHOORSCREENING HET VERSCHIL MAKEN?

MARLEEN DE SLOOVERE AUDIOLOOG, COÖRDINATOR AUDIOLOGIE BIJ THOMAS MORE

“Uit de laatste EuroTrak-bevraging blijkt dat jongeren minder gehoorproblemen rapporteren (inclusief tinnitus) in meerdere landen, maar meer in Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Noorwegen. Voor Nederland werden de resultaten van 2016 en 2022 vergeleken. Het is opvallend dat net in deze landen gehoorverlies in deze leeftijdsgroep meer voorkomt. Is het daarom aan te raden om jongeren hun gehoor vaker te screenen, of is het verstandiger om andere acties te ondernemen, zoals hoge geluidsniveaus vermijden? Jongeren iets verbieden werkt echter (meestal) contraproductief! Om een attitudeverandering te realiseren, lijkt het mij meer aangewezen om jongeren goed te informeren, te sensibiliseren en te overtuigen geschikte preventieve maatregelen te treffen. Het Health Belief Model bijvoorbeeld is uiterst geschikt om z'n effectieve gezondheidsgerelateerde initiatieven te ontwikkelen. De Wereldgezondheidsorganisatie gebruikte dit model ook om een onlinevragenlijst te ontwikkelen. De resultaten van 2264 personen in de leeftijdsgroep van 16 tot 35 jaar werden verwerkt in een interessant artikel¹, met als conclusie dat normen voor geluidsbegrenzing een goede basis vormen om een veilige luistersituatie te creëren tijdens publieke events en dat de communicatie over de preventieve maatregelen aangepast moet zijn aan de leeftijdsgroep. Social media is hierbij cruciaal. Jongeren bereik je immers het best door je communicatie mobiel, kort en snel te serveren. Benader jongeren vooral positief, focus middels social media posts dus op zekerheden en vertrouwde onderwerpen. Mijn stappenteller op mijn smartphone stimuleert, motiveert en feliciteert me immers ook als ik meer dan 10.000 stappen heb gezet!”

MOHAMMED MOHANDIS KAMERLIJDE PARTIJ VAN DE ARBEID

“Als woordvoerder op het dossier preventie ben ik klaar met de vrijblijvendheid. We moeten een duidelijke norm stellen om de stijgende lijn van gehoorschade onder jonge kinderen tegen te gaan. Uiteraard heeft iedereen een eigen verantwoordelijkheid om gezondheidsschade te voorkomen. Alleen zien we al jaren dat de doelgroep die gehoorschade ondervindt steeds jonger wordt. Een overheid mag dan niet wegkijken. We zijn dit als samenleving verplicht gezien de enorme psychosociale impact van tinnitus. Ik begrijp dat bijvoorbeeld de horecabranche niet mee wil werken, maar zonder te onderbouwen waarom. Dit onderstreept des te meer dat de overheid hier een sturende rol heeft. Waar de horeca eerder niet bereid was aan te sluiten bij het convenant, waren de bioscopen dit wel. Een ‘coalition of the willing’ om tot concrete actie te komen zou natuurlijk heel mooi zijn. 100 dB in de wet verankeren kan een oplossing bieden. Een wettelijke norm creëert ook duidelijkheid voor hen die bijvoorbeeld festivals organiseren. We weten allemaal hoe aantrekkelijk het is om het geluid harder te zetten, zonder dat we de consequenties overzien.

Ook KNO artsen wensen extra maatregelen, maar er is meer nodig. We zullen vaker het gehoor moet testen van kinderen gedurende hun basisschoolperiode. Er liggen genoeg wetenschappelijke rapporten die duidelijk maken deze stijgende trend maatschappelijk funest is, daarom is er actie nodig. Een politieke meerderheid wil actie dus het kabinet is aan zet en moet hier boter bij de vis te leveren. Hier weegt het beschermen van het jonge tegen het toenemende gehoorschade het zwaarst.”

JOLET WOODES VERENIGINGSMANAGER NVAB

“Gehoerverlies ontstaat meestal niet door één oorzaak op één moment. Langdurige blootstelling aan te hard geluid zorgt voor gehoorschade, al kan één heftige ervaring met veel te hard geluid de druppel zijn die de emmer doet overlopen als het gaat om tinnitus. Omdat gehoorverlies geleidelijk en door meerdere oorzaken ontstaat, én omdat het heel langzaam gaat, moet de inzet op alle vlakken worden gedaan. Dus én een strakkere geluidslimiet, waarop ook gehandhaafd kan worden; én meer voorlichting, én gehoorscreening. Doel van gehoorscreening is tweërlei: het creëren van bewustwording bij de persoon (let op en bescherm je oren!) en het tijdig opsporen van gehoorverlies. Want het leven met gehoorverlies heeft vele neveneffecten die zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Denk aan de bekende zaken als sociale isolatie, burn-out, etc. Gehoorscreening moet echter niet alleen bij jongeren plaatsvinden, maar bij iedereen die werkt of ontspant in een té luide omgeving. De grote vraag is wel hoe je jongeren en alle anderen zo ver krijgt dat ze hun gehoor periodiek laten screenen. Laagdrempelig op alle scholen en universiteiten? Met een voucher van de overheid of een verzekeraar bij de audicienwinkel? Op festivals of in het uitgaansgebied? De eerste stappen moeten zijn; veel meer voorlichting over het risico van gehoorverlies en snelle gehoorscreening zodra signalen in de richting van gehoorverlies leiden. Voor iedereen. Online zijn er al diverse ‘oor checks’ die zeker hun waarde hebben. En uiteraard kunnen ook audiciens met hun audiometrie voor een uitgebreide gehoorscreening zorgdragen, zeker als er al een signaal is dat er iets aan de hand is. Nog belangrijker is misschien wel dat ‘poortwachters’ als huisartsen en hun assistenten én bedrijfsartsen veel meer oog (en oor!) hebben voor gehoorverlies en bijkomende klachten. Bij alle gezondheids-checks, PMO's en vitaliteitsscans die zij in hun arsenaal hebben, zou een periodieke gehoorscreening niet misstaan.”

MARTIJNTJE BAKKER DIRECTEUR-BESTUURDER VEILIGHEIDNL

“Gehoorscreening is geen ‘magic bullet’, maar wel een belangrijk onderdeel in de preventie van gehoorschade. VeiligheidNL, kenniscentrum voor letselpreventie, pleit op basis van bestaande kennis en expertise voor een drietal zaken.

- Meer voorlichting. Met de wetenschap dat blootstelling aan (hard) geluid in met name de eerste tientallen jaren zorgt voor de grootste achteruitgang van gehoor is het van belang om te investeren in 'jong geleerd, is oud gedaan'. Met een veel grotere inzet op voorlichting al vanaf jonge leeftijd, inspelend op relevant risicogedrag, kan bewustwording, kennis en preventief gedrag positief beïnvloed worden. Het stimuleren van het jaarlijks zelf testen van je gehoor middels een gevalideerde online hoortest is hiervan een belangrijk onderdeel.
- Meer kennis. Als je alle meningen hoort dan lijkt het soms of we al voldoende weten. Helaas is dit niet het geval. Er is onvoldoende zicht op het aantal mensen met gehoorschade door hard geluid, de snelheid waarmee dat toeneemt en het risicogedrag wat deze schade in de hand werkt. Dit geldt met name voor de doelgroep kinderen, jongeren en (jong) volwassenen. Verbeteren van dit inzicht is essentieel om gericht preventieactiviteiten te ontwikkelen.
- Tenminste één extra screeningsmoment voor kinderen tussen 11 en 15 jaar. Er is op dit moment te weinig zicht op hoe groot de problematiek daadwerkelijk is en hoe dit zich ontwikkelt. Gehoorschade is niet direct merkbaar. Dat maakt het ontzettend belangrijk dat de vroege opsporing ervan wordt geïntensiveerd met een extra formeel screeningsmoment om hiermee onder andere het bewustzijn te vergroten.”

1. <https://www.mdpi.com/1660-4601/18/23/12860>